

szovjet de jure...
ésben áll. A
vákia nyomban
irgvalásokat, a
il véget érnek.
ugoszláv-orosz
sokra.
távirati iroda
Mussolini és
kapcsolatban
gyűtműködést
viszony, vala-
sioatok barát-
kísérleteket.

Nemzeti életet párt közösségi

december 4.
násági sváb
ülésem tár-
a kormány-
nagyfontos-
sen dr. Muth
sről nem bo-
mmünikét és
be. Így csak
aganerítésül-
alalmat arról.
ülésem tulaj-

r. szólalt fel,
smertette a
azt a határo-
a kormány-
olvastatás
ket a
t a p. a.
ár expozéja.
y a német
ia a Selbst-
eteket, a ro-
en résztvett
en nagy fel-

a központi
orodásuknak
gy a német
lésén az ön-
végül is
behódolt a

szólalásokra
kezett bizo-
re nagy elő-
megkötésé-

nt ez az ex-
dó nemzeti
te ki. és
nagygyűlés-
et atmoszfé-

k!!!
érnebb
ióink
allgani!
CA
k (Cent
Lapkiadó m.
trada Baros
telefon: 9-77

Tára postai
plátó in num.
No. 224.713-929
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Sira.
4a Baron L. Pop (v. Brassai-u)
Telefon: 9-77. Előfizetés
Havonta 110, negyedé-
vve 500, egészévre
földre: Havonta 1,
félévre 6, egészévre 12
detések díjazás sz.
KELET" az erdélyi
zsídóság egyetlen
keink utánnomá-
rás megjelöléséve

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszahűtését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő Jambor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Eft-
szegi Ernő, Str. Matei Millo, 18.
Szerda, 1933 december. 6.
5694. EV XVI. EVF.
KISZLEV 18. 274 SZÁM.

VILÁG TÜKRE

Karl Kraus katolikus megvilágításban

Reinhold bécsi katolikus kiadónak
gyors egymásutánban már a harmadik
zsidó tárgyú könyv jelenik meg. Ez is
mutatja, a sok egyéb tünet mellett, mek-
kora az érdeklődés Ausztriában a zsidó-
kérdés iránt. Már azokat a köröket is fog
lalkoztatja, amelyeknek érdeklődésére el-
sősorban alapítványi produkcióját egy kato-
likus kiadó.
Legelőször egy Karl Kraus monografi-
át kaptunk Reinholdtól. Richard Schau-
kal írta és megnyitotta kötetét egy „Zeitge-
nosse" című könyvsorozatnak. A szer-
kesztő Forst-Battaglia programot adó elő-
szava szerint ez a sorozat azokról a kor-
társokról fog szép sorjában beszámolni,
akik történeti távlatból nézve is vezérei.
reprezentánsai a mi korunknak; akik sub
specie aeternitatis is időálló és utjelző
értékek.
A teméntelen sokat böcsmölt, üldözött,
majd agyonhallgatni megkísérelt Fackel
Kraus bekerült tehát öreg napjaira — a
hatvandik életét járja — a hivatalos hal-
hatatlanok sorába. És pedig olyan kiadó
jóváltából, aki hangsúlyozottan a „pozí-
tív hitű németek számára" termel. Ebből
is kiviláglik, hogy az osztrák katoliceiz-
mus nem tette magáévá a **huligán eszté-
tikát**, amely most Németországban grasz-
szál és amelynek a híg veleje az, hogy
zsidó nem lehet a német kultura hivatott
munkása. E konklúzió révén ez a Kraus
könyv nemcsak irodalmi értékelés, hanem
több ennél valamivel: politikai állásfoga-
lás is. Nyílt en garde-ba helyezkedés a
nyomasztó terrortól fellépő német hivata-
los állásponttal szemben.

A monográfia írója távolról sem Kraus
rajongó; nem lelkesedik hőiséért. Ellen-
kezőleg: sok kivételt találja van a Kraus
világnézetén, elitélj megannyi álláspont-
ját, idegenkedik lényének több vonásától,
sőt könyvének egyik helyén éppenséggel
„Zerstörer"-nek minősíti. De nem vitatja
el tőle az elismerést, hogy a **németiség iro-
dalmi kincsének gyarapítója**. És Karl
Kraus nevét efféle epitheton ornans-ok
koszorúzzák ebben a katolikus könyvben:
Bécs Aristophanes-e, zseniális előadó, a
német szó művésze.
Érdekes Schaukal könyvének ama
részletei, amelyek Karl Kraus (erősen
problematikus értékű) zsidósággal fog-
lalkoznak. Kraus örökké vitázó, minden-
nek és mindenkinek ellentmondó, minden-
be belekötő és mindenkit kifigurázó alap-
természetének nyitját, zsidó eredetében
látja Schaukal. Kraus véreben, ugymond
ott élnek a zsidó ösök és hiába a beillesz-
kedés vágya, a teljes asszimilációig még
sem jutott el. Végeredményében zsidó
maradt, vagyis idegen. És mert idegen,
könyvében és életemben látja meg kör-
nyezetének fonákosságait, hevesebben rea-
gál minden ténylegre vagy vélt sérelem-
re, a tradíciónak, megértő és megbocsátó
szeretetének hiányán, egyedül a ráció irá-
nyítja, amikor környezetének jelenségeit
értékeli.
Forst-Battaglia nem ért mindenben
egyet a Schaukal felfogásával, amely el-
ítélés is sokban és a maga részről tovább
halad a Kraus becsülésében néhány je-
lentős lépéssel. Szerkesztői előszava erő-
sen hangsúlyozza azt a különvéleményt,
hogy Kraus, az osztrák közéletnek ez a
rettenhetetlen harcosát, sohasem a gyűlö-
let vezeti. Véres szatirája egészen más
forrásokból: szeretetből és együttérzésből
fakad. Mélységes szeretetből a látszatra
lekicsinyelt osztrák haza és meleg együtt
érzésből a szenvedő genus humanum
iránt. Iróniájának, szatirájának mélyen
széző fegyvereivel azokat üldözi, akik
meggyőződése szerint vétnek a haza, vé-
tának az emberiség ellen. Pacifizmusa,
zsidó beidevezettsége mellett — ebből a
forrásból táplálkozik, egyébként a Forst
Battaglia megállanítás aszerint a béke-
nostolek túlnyomó részének felfogása —
a metafizikai meggyőződésből sarjad,
hogy az élet a legfelsőbb érték és a szo-

December 11-én lesz Prágában a gazdasági kis- antant konferenciája

Bucuresti-Bukarest, dec. 5. A külügy-
minisztériumban tegnap Savel Radulescu
adminisztrator elnökletével összeült a gaz-
dasági kisantant konferenciájára kikül-
dendő román delegáció, melynek tagjai:
Jean Camarasescu mezőgazdasági, Teo-
dorescu ipari, Victor Badulescu pénzügyi,
Tabacovici szállítási és Cristu kereskedel-
mi szakértők. A konferencia december
11-én kezdődik Prágában.

A jasi rendbontások epilógusa

Eddig tizenhat tüntető ellen rendelték el a harmincnapos
vizsgálati fogságot. Husznapi elzárásra ítélték egy vas-
gárdistát kampóskereszt viselése miatt

Bucuresti-Bukarest, december 5. (Az Uj
Kelet tud.) A jasi rendfenntartó hatóságok
nagy eljárnál folytatják a vizsgálá-
tot a legutóbbi vasgárdista zavargások
alkalmával letartóztatott tüntetők ügyé-
ben. Közvetlenül a zavargások után Gh.
Lupascu, V. Tascu, Walter Migdal és
Jacob Izig Rabinovici ellen (ez utóbbi
nem vasgárdista) bocsátottak ki letartóz-
tatási végzést azon a címen, hogy részt-
vettek az üzletek lerombolásában. Ezen-
kívül további tizenhat személy ellen bo-
csátott ki letartóztatási végzést a vizs-
gálóbíró, még pedig: H. Bulandra, C. Be-
janaru, Z. Pantilemon, D. Neponce, Virgil
Marmureanu, Lazar Eugen, Bancay Mir-
cea diákok, valamint Jon Feclor, Curus-
ciuc, Grigore Liadaru, I. Joan, Petraru,
Cjobanu, Toma Eremia, M. Danila, Dh.
Călugeru és Nicola Casjen meghatározott
foglalkozással nem rendelkező egyének
ellen.

A diák letartóztatottak, akik ellen első
nek bocsátott ki elfogatósi végzést a vizs-
gálóbíró, tegnap kerültek a jasi törvény-
szék vádtanácsa elé. A négy diák, vala-
mint Jacob Izig Jacobovici védelmét V.
Pogonat, a jasi ügyvédi kamara dékánja,
Beran és Dimitru ügyvédek látták el. A
vádtanács három órai tanácskozás után
megértesítette a letartóztatási végzést, el-
rendelte, hogy a vádlottakat a galatai
börtönbe szállítsák át.
Ugyanezokra a törvényszéknek egy má-
sik szekciója a fentebb felsorolt tizenhat
vádlott letartóztatási végzése ügyében
döntött. Ezek ellen az volt a konkrét vád,
hogy résztvettek az üzletek és magánla-
kások lerombolásában. A védőbeszéd-
során az ügyvédek rámutattak arra, hogy
a diákok nem vettek részt a rombolások-
ban, amelyek kizárólag a diákságtól tá-
volálló, főleg büntetett előéletű egyének
rovására irandók. A törvényszék hosszas
tanácskozás után öt diák szabadlábra he-
lyezését rendelte el, míg a többiek ellen
harminc napos vizsgálati fogságot ren-
delt el.
Tizenhat vizsgálóbíró tegnap fejezte
be a 13. gyalogezred kaszárnyájában
fogvatartott vasgárdisták ügyében a
vizsgálatot. Ezek a vasgárdisták tar-
tották magukat három napig elbarriká-
dozva a diákokthozban. Valamennyiök
ellen letartóztatási végzést bocsátot-
tak ki. Jasiában most teljes a rend.
A hatóságok jegyzőkönyvet vettek fel
a zavargások alkalmával a kereskedők
nek és magánosoknak okozott károko-
ról.

Bucuresti-Bukarest, december 5. A
jasi törvényszék vádtanácsa a múlt-
heti zavargások alkalmával letartózta-
tott vasgárdisták ügyében foglalkozva,
megállapította, hogy a diákok közé
idegen elemek keveredtek. A letartóz-
tatottak ellen egy hónapos vizsgálati
fogságot rendelt el.
Egy Vasile Oriatowski nevű vasgár-
distát Lapusna megyében a Márzesen
törvény alapján 20 napra ítélték el,
kampóskereszt viselése miatt.

Legyünk továbbra is háziszidók és él-
gedjünk meg gazdurunk alamizsnájával...
Volt idő, amikor ez is érv volt.
Ma már azonban ennek régen vége.
A háziszidónak nincs mit remélnie a
többségi pártoktól.
Szavazunk a kormányra?
Ki fog ebben az esetben sikra szállni a
parlamentben és a parlamenten kívül a
zsidóság jogaiért?
Ki lesz az, aki kiáll a szószére és or-
szágvilág előtt leszögezi Románia zsidó-
ságának ragaszkodását azon jogokhoz,
amelyeket ebben az országban, mint az
ország konstruktív és odaadó polgára
szereztünk?
Avagy nincsenek veszélyeztetve ezek a
jogok?
Nem kéri ma a román politikai pártok
összege korusban a patentlyozott anti-
szemita szervezetekkel az „idegenek" re-
vizióját és numerusz klauzuzst az ipar-
ban, a kereskedelemben, a szabadfoglal-
kozásokban az egyetemeken?
Egy kormányváltás elegendő volt
ahhoz, hogy az ország összes demokra-
tikus pártjai, a nemzeti parasztpártot és
a georgistákat is beleértve antiszemita
hurokkal édesgessék maguk felé a nép-
szeriségét.
Magunkra maradtunk.
A mi sorsunkon egyedül magunk segít-
hetünk, magunk javíthatunk.
Ézért megy a Zsidó Párt önálló listá-
val.
Es ezért kell győznie ennek a listának
— harmadszor is.

Értelmiségi vizsga
Németországban
A Berliner Börsenkurier szerint egy
német tanár értelmiségi vizsgát tartott
nővédekéivel.
Háromszázötven fínhoz öt, Goethere
vonatkozó kérdést intézett.
Arra a kérdésre, hogy: Ki volt Goethe?
a vizsgázók a legkülönbözőbb válaszok-
kal feleltek, amelyek között sürün for-
dultak elő a zeneszerző, hadügyminiszter,
kormánytanácsos megjelölések.
A tanulók közül a legtöbben Goethe
főművének a Faustot tartották, de igen
sokan Goethe írásai közül az Othellot, a
Varázsfuvolát, a Bolygó Hollandit emli-
tették meg olyanként, amelyeket legjob-
ban szeretnek.
Ennek az értelmiségi vizsgának tragi-
kus eredményei nagyon is megmagyaráz-
zák azokat a szinte hihetetlennek tetsző
eseményeket, amelyek ma Németország-
ban lejátszódnak, ahol egy analfabéta
törtető, egy a szellemiségi nivó mélyfo-
kán álló politikus a hatalmas birodalom
vezetőjévé küzdötte fel magát.
Sőt az egész viágon végbemenő reak-
ciós áramlat eseményeit is nagyjában
megmagyarázza a németországi értelmi-
ségi vizsga eredménye, mely Goethe ha-
zájában, középiskolai tanulók többségé-
ben nem tudott véleményt kialakítani, a
realitásoknak megfelelőleg a legnagyobb
német költőről.
A demokrácia a világháboru után min-
denütt jogokkal és szabad véleménynyil-
vánítással ruházta fel a tömegeket.
Ez a fejlődésnek elkerülhetetlen utja
volt de egyben tragikus utja. Az esemé-
nyek minden évről határozottabban bi-
zenyítják, hogy a tömegek többségében a
szellemi kiskorúság, a korlátolt képessé-
gű értelmi szint a demagógiának, a retro-
grád gondolkodásmódnak, a féltudás-
nak, vagy a teljes tudatlanságnak ked-
vez.

Azok a németországi tanulók, akik Né-
metország jövőjéért értelmiségihez fognak
tartozni, Goethe hazájában nem tudták
megmondani, hogy ki volt tulajdonkép-
pen Goethe!
Hogyan várhatjuk akkor azt, hogy a
középiskolai értelmiségi nivón sem álló
nagy tömegek tudják, hogy kicsoda tulaj-
donképpen Hitler?

A vizsgátló ebben az egész elszomorí-
tó tényben csak annyit, hogy egy évszázad
mulva, ha majd újra egy ilyen ér-
telmiségi vizsga fog lezajlani Németor-
szágban, amelynek kérdése az lesz, hogy:
„Ki volt Hitler?" — a tanulók egyöntetű
válasza a következő lesz:
„Egy senki volt, akiről milliók hitték
el hogy valaki."
Mert ne feledjük: száz év mulva mégis
csak fog valamit emelkedni az emberiség
mai szellemi nivójának nivón aluli
szintje.

Metódus és metódus

A bukaresti sajtó egyrésze azon vitázik:
miért és hogyan dagadt fel oly nagyra
a vasgárdista mozgalom.
A kormánylap Vaida Sándor engedé-
kenységét, sőt nyilvánvaló szimpátiát
okolja a történetekért.
A vasgárdista szöcső viszont súlyos
szemrehányásokat tesz Vaidának az uni-
formisviselés betiltásáért és egyéb erősz-
kosságokért.
Es ezek a keserű szemrehányások nem
hallgatnak akkor sem, ha Vaida kijelenti,
hogy ő nem volt híve a szigorúságnak,
mert az ifjúsággal esinján, a megértés és
meggyőzés eszközein keresztül kell érint-
kezni.
Nem vitatjuk a metódusok kérdését.
Ha Vaida Sándor őszintén demokrata,
nem kívánhatta egy fasiszta csoport előre-
törését. Ha hűséges tagja pártjának, nem
lett volna szabad engednie, hogy a vas-
gárda éppen a paraszti tömegeket hódít-
sa meg, amelyek legodaadóbb támaszai
voltak a nemzeti parasztpártnak.
Mindenesetre ma már Vaida számára
is világosan kell, hogy álljon a tény: a
vasgárda felvirágzásának periódusa ép-
pen a mögöttünk álló esztendőre esik.
Es ha Vaida ezt nem akarta, úgy a
tények azt bizonyítják, hogy a meggyő-
zés és megértés metódusa ezáltal nem
volt helyén való.
Nincs kizárva viszont, hogy a szélső
jobboldali áramlatok a másik metódus, a
csendőrszuronyok ereje sem fogja meg-
állíthatni.
Mert nem annyira a metódusokon, ha-
nem azoknak alkalmazásán múlott a kér-
dés.
Es rövidesen ki fog derülni, hogy sem
a rábeszélés nem volt meggyőző, sem a
szurony nem lesz konzekvens.
A romániai antiszemitizmus: szociális
bajok demagóg kiaknázása.
Egy ilyen metódussal szemben pedig
nem elég a rábeszélés, sőt a karhatalom
sem.

ciológiai felfogásból, hogy az összesség szerveinek nem szabad az egyén felébe kerekedniök, nem szabad az egyént semmiféle címen és soha elnyomniök.

A katolikus Kraus-monográfia végső konkluziói mindenestre meglepök. Az alapvető felfogásoknak éles és egyre hangsúlyozott különbözősége ellenére, nagyra értékeli ez a könyv Kraust. Hogy a nem egészen objektív bíráló is idáig jutott el, ebben minden bizonnyal jelentős része van annak is, hogy Kraus az utóbbi időkben egyre ritkábban szól hozzá a napi problémákhoz. Művészetét Shakespeare, Nestroy, Offenbach-tanulmányoknak és átköltéseknek szenteli. Kivonta tehát magát a sebeket ütő, gyűlöletet fakasztó politikából. A „Die Fackel” amely 35 esztendőn át egyik legpikánsabb irodalmi eseménye volt Bécsnek: ez a folyóirat, amelyben Kraus fáradhatatlanul glosszálta az osztrák életet, ki-

teregette teméntelen rejtett szegényét-szenyét, felfriekázta, nevetségessé tette hőseit, felrugta bálványait: közel egy esztendő óta szünetelt és csak most októberben jelent meg újra. Ez az új szám is mindössze egy gyászbeszédet tartalmaz amelyet Kraus a modern építőművészet uttörője, Adolf Loos felett tartott és egy néhány soros verset: Ezt: Man frage nicht was all die Zeit ich machte. — Ich bleibe stumm — und sage nicht warum. Und Stille gibt es, da die Erde krachte. Kein Wort das traf; man spricht nur aus dem Schlaf. Und träumt von einer Sonne, welche lachte. Es geth vorbei; nachher wars einleidei. Das Wort entschleief, als jene Welt erwachte.

Kraus hallgat és a fájdalomában megcsendesedett, szinte elnémult Kraus, ime megkapja nagykésőre a babért, amit a tulhangos, az íjesztően nagyszájú Kraus től évtizedeken át magtagadtak. (g. s.)

Uj nemzetközi bizottság alakult Párizsban a németországi események megvizsgálására

Az angol lapok a Saar-problémával foglalkoznak

Párizs, december 5. Csütörtökön a Párizsban megalakult újabb nemzetközi bizottság, amely azt tűzte ki feladatául, hogy megvizsgálja a németországi eseményekről szóló híreket, nyilvanos ankétot rendez Párizsban, amelynek folyamán kihallgatnak huszonöt németországi menekültet, köztük a weimari Németország közelétének több kiváló személyiségét. A bécsi baloldali lapok egyidejű közlései szerint Grzeziński és Weiss volt berlini szociáldemokrata rendőrségi vezetők Kinában

elhelyezkedést találtak s a nankingi kormány rájuk bízta több város rendőrségének újjászervezését és a rendőrségi szolgálat modernizálását.

Londoni jelentések szerint több angol lap foglalkozik a Saar-problémával. Azt ajánlják, hogy a népszavazást tartásuk meg egy évvel előbb, mint ahogy azt a versaillesi békeszerződés előírja, mert a Saar-kérdés megoldatlansága elébe áll a franciánemet viszony normalizálásának.

Select Mozgó

BARSONY RÓZSI és GEORG ALEXANDER elsőrangú filmje:

Manci és a babája

Következő műsor:

Gál Franciska

világsikert aratott operettje:

Pardon, tévedtem!

(Skandal in Budapest)

A többi szerepekben: PAUL HÖRBIGER és SZÖKE SZAKALL.

A legközelebbi kisantant-konferencián fogják megtárgyalni a Szovjet de jure elismerését

A Temps megerősíti Titulescu és Benes kassai találkozásját

Párizs, december 5. A Temps beavatott helyről megerősíti Titulescu és Benes kassai találkozásának hírét. A lap szerint a legközelebbi kisantant konferencián fogják részleteiben megtárgyalni a szovjet de jure elismerésének kérdését.

Benes csehszlovák külügyminiszter elutazott Prágából tót feltöltő előadás-sorozat tartására. Benes a revízió gondolata ellen tartja előadás-sorozatát. Az első ilyen előadás Pozsonyban lesz. A jövő hét első felében találkozik Titulescu Kassán Benessel.

Mégsem a jobboldal győzött a spanyol választások második menetében?

A spanyol választások rébusza

Madrid, december 5. Magánjelentések szerint a választások menetében a jobboldal 23, a középpártok 26 s a baloldal 32 mandátumot szerzett. Tizennégy mandátum sorsának eldőléről jelentés még nem érkezett. A fenti eredmények egyáltalán nem igazolják azt a jelentést, melyek szerint a jobboldal abszolút többséget szerzett volna. Sőt Madridban nem tartják valószínűnek, hogy a baloldal alakítson kormányt, mert erre a jobboldal még nem látja elérkezettnek az időpontot. Középpárti kisebbségi kormányt fog alakítani Lerroux elnökléte alatt. A jobboldal a kormányban nem fog részven-

ni, de kívülről támogatni fogja. Egyidejű jelentés szerint az El Socialista c. lapot a köztársasági elnök megsértése miatt betiltották.

Az egymásnak ellentmondó bizonytalan hírek arra vallanak, hogy Spanyolországban a helyzet zavaros; a választások pedig egyenesen rejtélyesek voltak.

Madrid, december 5. Utolsó jelentés szerint a jobboldal 207, a középpártok 167, a baloldal pedig 99 mandátummal lesznek képviselve az új törvényhozában.

WIMPASSING hócipő

Elegáns hölgy Wimpassing hócipőt visel!

Európaszerte rendkívüli hidegre fordult az időjárás

Jekaterinburgban 43 fok hideget mértek, Berlinben és Sziléziában 15 fokot. Északolaszországban heves havazások vannak

Romániába is beköszöntött a zord idő

Budapest, dec. 5. Vasárnap hirtelen a hőmérő —13 fok alá szállott. A hirtelen beköszöntött nagy hideg vasárnap éjjel még fokozódott, úgy hogy két halálesetet is okozott. Délután a Juranics uca 4. számú ház kapujában egy hatvan év körüli kopótruhás asszonyt találtak meg fagyva. Csepelen a Vágóhid ucaiban ugyancsak egy idős férfi megfagyott holt testére akadtak éjszaka. A halált mindkét esetben fagyás okozta.

A mai napon a hideg országszerte fokozódott. Éjszaka általános volt a 15—20 fokos hideg. Budapesten a város belsejében reggel —12 fokot mértek.

A fagyrekordot az országban Turkeve érte el, ahol a talaj mentén a hajnali órákban 22 fok hideg volt.

Erős hideget jelentenek egyébként egész Középeurópából.

A legnagyobb hideget Sziléziából jelentik. Itt a sík részeken is meghaladja a hideg a —15 fokot. Glatzban a hőmérő 21 fokra süllyedt a fagypontra alá. Az Ere-hegységben a délkeleti szélviharok következtében a hideg már enged.

Reggel Berlinben —15. Sziléziában több helyütt —20 fok alatti hőmérséketet mutatott a hőmérő.

Bécsben változatlanul tart a hideg időjárás. A hőmérő ma a kora reggeli órákban 12 fokot mutatott fagypontra alatti.

Római jelentés szerint Torino környékén rendkívül hevesseggel havazik. Északolaszországban csaknem mindenütt méteres hó borítja a földet. Egyes vidékeken tovább tart a havazás.

Moszkvai jelentés szerint Jekaterinburgban —43 fokot mutatott a hőmérő. Oroszország más pontjain is dermesztő hideg uralkodik.

Erdélyszerte is érezhető hatását a középeurópai hideg időjárás. Kolozsváron és Erdély több pontján tegnap éjszaka 15 fok hideget is mértek. Kedden a hideg némileg enyhült.

Bucaresti-Bukarest, dec. 5. (Az Uj Kelet tud.) Az ország minden részéből zord időjárásról érkeznek jelentések. Legújabb értesítés szerint Csernovicban minusz 20 fok a hideg, a hófúvások teljesen eltorlasztották a vasutvonalakat, úgy hogy munkásosztásokat kellett a helyszínére küldeni, hogy szabadabbá tegyék az utat a forgalom számára. Focsaniban szintén

minusz 30 fokot mértek, a környéken farkascsordák ütötték fel fejüket. — A Fekete tenger még mindig viharzik. A Dacia nevű hajó csak nagy küzdelmek árán tudta elérni a konstancai kikötőt, a Cello nevű olasz hajó nekiment egy Mellan hajónak s mindkettő óriási károkat szenvedett.

A Felele tengeren óriási vihar pusztít. A kikötőkből egyetlen hajót sem indítanak utra. A révkapitányságokhoz egyre érkeznek az SOS jelzések. Számos hajó elveszhetnek tekinthető. A braillai kikötőben a Turda hajót a vihar letépte horonyváról és a nyílt tengerre sodorta. Az Elena nevű vontató hajó elsüllyedt Sulina közelében.

Thomas Mann: Jakob. A bibliai ősatya, az őtestamentumnak e rejtélyes és benyolult alakja áll Thomas Mann új remekművének középpontjában. A ravasz üzletember, aki túl lencsésért vásárolja meg az elsőszülöttség jogát s furfangos csellel csalja ki atyja áldását, a tiszteletreméltó patriarcha, aki tizenkét fiúnak ad életet s legendás gazdaságra tesz szert, az álomlátó költő, az égi lajtorja álmanak álmodója egyesül ebben a csodálatos figurában. Thomas Mann azonban nemcsak Jakob alakját és életének és magasztos eseményekben gazdag történetét tárja elének páratlan írói erővel. Körülötte egy egész világot varázsol fel. Ma és tegnap itt és ott, én és te: könyveiben cserélődnek fel ebben a bizonytalan atmoszférában mint a miénkben — s Thomas Mann varázslatos írói nagysága éppen az, hogy a tegnapot mává, a távolat közele s az elmúlt életet a mi életünké tudja tenni. Igazi remekmű ez a regény. Nagy tanulság és ritka élmény. A szép kiállítású, kötött könyv ára csak 144 lej. Kapható az Uj Kelet könyvsztálijában az ésszeg és portóköltség előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

Staniol avári raktár

Lepage CLUJ. Kérj in mintát, átlapot!

Békar

A nagy

London, de Journal London kes beszélget Shaw-val, a nagy angol moly formáiban és Ausztria tárgyára Shaw többek dotta:

— Ausztria fáradtságot, Nem tragédia vannak Ausztria intermezzók, bak, mint egy mény, amelyet on átélt. H mint az, hogy germanizmus Ausztrák tagadja sultságát és függetlenségét egész más me sokan, akik me szónokolni. T szigorú, csakne zése. Mások utá löletteljes alá azt bizonyítja, kevés politikus hajlandók arra, dalják át a leg egy konciljans ra kész ábrázat nem hogy ő az áll népe élén, h az áruló parlam minden kompre zen. Ha Hitlerne egészen megfelel amelyet én a „Sz bomban a követke Jobb egy kör minden uccasarko tiranus”.

Hitler azonban tizmus és az anti szjávellenesség Ausztriára gond amely népek és volt. Ferenc Ferdin volt Ausztria e amely fokozatos törzseket a Habsbu hozni. Hitler néze sebb ellenfele enne ciának: ő gyűlölte őket ma is. A vilá ménye elválaszt Ausztria német b arci programja tette aktualitását. van, mintha száke amelyből, úgy látsz Mennyire megszorít zét, ha nem kezdett fajpolitikába, Etno lag teljesen hamis ki. Etnológiailag az hívott különbség a jök között a német abszurd. Nincs tis Minden-németnek, m dás mondja: juhfe Mjóta a rómaiak a évszázadokon át ma német vérrrel és ma vő falvakban sem tisztaságát kimutató

Most pedig beszél tévedéséről. Ertelme volna ma a német h német fajt tenyészté hogyan Hitler a szből való kioperálás öntenyésztés szomorú világozabbban illusztrációra. A legtöbb sági viszonyba kerül eredményei: szép, akik nemes borsoy mak, a tökéletes spo sai fölött rendelkezne sebb szellemi kapacit más közötti kevered, hogy megzedelek s letebb paralitikus h intézetbe, vagy a sir és testileg egész néptéhat nem az öntenyé

Bernhard Shaw lesújtó nyilatkozatban karikirozza ki a hitlerizmus fajelméleteit

A nagy angol szatirikus a zsidóság százszázalékos asszimilációjának híve. Ausztria kövesse Dollfuszt. Bécsset nem szabad vidéki várossá degradálni

London, december 5. A Neues Wiener Journal londoni munkatársa igen érdekes beszélgetést folytatott Bernhard Shaw-val, a világhírű angol íróval. A nagy angol szatirikus ezúttal igen komoly formában boncolgatta Németország és Ausztria viszonyát, majd éles kritika tárgyává tette a hitleri fajelméleteket. Shaw többek között a következőket mondta:

Dramát lehet írni Ausztria sorsáról

— Ausztria sorsa valóban megéri a fáradságot, hogy drámát írjanak róla. Nem tragédiát, erről szó sincs. Hiszen vannak Ausztria életében olyan komikus intermezzók, amelyek sokkal drámábbak, mint egy néhány oly tragikus esemény, amelyet Európa az elmúlt évtizedben átélt. Hát vane furesőbb valami, mint az, hogy az ausztriai Hitler a pángermanizmus heroldja lehetett, hogy egy osztrák tagadja Ausztria önálló létjogosultságát és szabotálja saját hazájának függetlenségét? Én Hitlert egész más megvilágításban látom, mint sokan, akik mellette vagy ellene szoktak szónokolni. Tetszik nekem az ő elutasító, szigorú, csaknem rosszindulatú arckifejezése. Mások utálják ezt a kedvetlen, gyűlöletteljes alarcot, nekem tetszik, mert azt bizonyítja, hogy Hitler egyike azon kevés politikuskoknak akik nem mindig hajlandók arra, hogy egy bonmot-val hidalják át a legkínosabb afféretet, akik egy koncilians és minden kompromisszumra kész ábrázatot viselnek magukon, hanem hogy ő azaz a szilárd szándékkal áll népe élén, hogy hibákat megjavítson, az áruló parlamentárisztust kiírta és minden kompromisszumot megbélyegezzen. Ha Hitlernek nem volna Janus-arca, egészen megfelelné a népevérti ideálnak, amelyet én a „Sziklakon” című új darabomban a következő szavakkal jellemeztem: „Jobb egy könyörtelen diktátor, mint minden uccasarkon egy kicsinyes, piszkos tiranus”.

Zsákuccába került Hitler

Hitler azonban nemcsak az antiszemitizmus és az antimarxizmus, hanem a szilávellenség exponense is. A régi Ausztriára gondolok, a monarchiára, amely népek és vallások konglomerátuma volt. Ferenc Ferdinánd főherceg áldozata volt. Ausztria expanzív politikájának, amely fokozatosan az összes szláv népeket a Habsburgok jogára alá akarta hozni. Hitler nézetem szerint a legelső ellenfele ennek a kiterjedési tendenciának: ő gyűlölte a szlávokat, gyűlöli őket ma is. A világháború tragikus eredménye elválasztotta a szláv államokat Ausztria német centrumától és Hitler harci programja pillanatnyilag elvesztette aktualitását. Amióta ő hatalmon van, mintha zsákuccába került volna, amelyből, úgy látszik, nem tud kikerülni. Mennyire megszorítaná a világ az ő kezét, ha nem kezdett volna bele egy hibás fajpolitikába. Etnológiailag és biológiailag teljesen hamis előfeltevésekből indul ki. Etnológiailag azért mert az általa előhívott különbség az árja és a latin fajok között a német népen belül teljesen abszurd. Nincs tiszta árja német faj. Minden németnek, mint egy angol közmondás mondja: juhfeje és kecskelába van. Míg a rómaiak átkeltek a Rubikonon, évszázadokon át sok nép keveredett el a német vérrrel és ma a legtávolabban fekvő falvakban sem lehet a lakosok fajtisztaságát kimutatni.

Hitler biológiai tévedése

Most pedig beszéljünk Hitler biológiai tévedéséről. Ertelmetlen és okatlan dolog volna ma a német határokon belül tisztá a német fajt tenyésztési próbálni, mint a hogyan Hitler a zsidóknak a nemességéből való kioperálásával hozzájárult. Az öntenyésztés szomorú eredményét a legvilágosabban illusztrálja az angol arisztokrácia. A legtöbb nemes család sógori viszonyba került egymással és ennek eredményei: szép, nagyranőtt események, akik nemes borsoy kutyákhoz hasonlítanak, a tökéletes sportoló összes kvalitásai fölött rendelkeznek, de semmi különösebb szellemi kapacitásuk nincs. Az egymás közötti keveredés eredménye az, hogy megtizedelik saját magukat és a legtöbb paralitust küldik az elmeegógyó intézetbe, vagy a sírba. Egy szellemileg és testileg egész népek a nemességéhez tehát nem az öntenyésztés, hanem a törzs

nek keresztjezeké utján való megtermékenyítése vezet. Csak ostobák tagadhatják a németországi zsidóknak Németország kulturális kiválóságában való részvételét. A zsidók megtermékenyítik mindenütt a világot az egyébként öntenyésztés útján lehanyagló kulturákat. Hitler tehát teljesen célt tévesztett akkor, midőn ilyen módon akarja Németországot nagyra tenni és vezetni. Zsidót meg kellene büntetni, ha zsidó nőt vesz el feleségül és az árját, ha árja nővel házasodik össze. Ha Hitler nagy szellem volna, úgy ő a zsidók keveredését és beolvadását rendelné el, megtiltaná a fajtisza házasságokat, a zsidó nőket árjakkal és árja nő-

ket zsidókkal jegyeztetné el. Milyen nagy lehetne ezáltal Németország!

A német zsidók ne féljenek Hitlertől

Shaw mosolyog és meglegedetten kulcsolja össze kezét. Meg van győződve arról, hogy a zsidókérdés megoldására ajánlott receptje az egyedül üdvözítő. Rövid szünet után folytatja mondókáját.

— A németországi zsidók ne hagyják magukat Hitlertől megfélemlíteni. Az osztrákok pedig kövessék Dollfuszt, s őrizzék meg az osztrák kultúrcentrum önállóságát. Ausztriának sohasem szabad tartományra. Bécsnek pedig vidéki várossá degradálódnia.

Mától kezdve „nedves” lett újra egész Amerika

Gyorstehervonatok és hajók a tengeren alkohollal telten várják a szesztilalom eltörlését jelentő rendeletet. Semmi akadály nincs többé a szesztilalom eltörlésének

New York, december 5. Keddre várta Roosevelt rendeletének nyilvánosságra hozatalát, amellyel az Egyesült Államok egész területére eltörli a szesztilalmat. A kanadai határvidéken egész sor gyorstehervonatok alkoholakománnyal telve várja a bebozást. Az óceánon számos hajó van utban szesz italokkal az Egyesült Államok kikötői felé. New Yorkban eddig két ezer italmérési engedélyt adtak ki. A szeszcsempeszek még utolsó erőfeszítéseket tesznek, hogy tudadjanak készleteiken.

Egyidejű newyorki jelentés szerint az alkotmányváltoztató kétharmad többség Ohio, Utah és Pennsylvania törvényhozásainak állásfoglalása után most már meg van s így semmi akadály sincs annak, hogy Roosevelt kibocsássa a szesztilalom megszüntetését bejelentő proklamációt.

Egyébként a newyorki Central Park szálloda épülete alatt tíz méter mélységben borpincéknek való helyiségeket robbantottak a sziklából. Ezzel elérik, hogy a Broadway hatalmas forgalma és a földalatti vasut közlekedésével járó földrázkódások nem fogják za-

varossá tenni a pincékben raktározásra kerülő finom importborokat.

Paris, december 5. Newyorkból jelentik: Az új ipari rendelkezések olyan határozatokat tartalmaznak, amelyek egyenlőnek tekinthetők a külföldi áruk bojkottjának proklamálásával. Az ipari kódexhez csatlakozott cégeknek kötelezvényt kellett adniok arról, hogy a külföldi konkurens készítmények terjesztését tisztességtelen versenynek tartják és a maguk részéről nem járulnak hozzá a külföldi áru elhelyezésének megkönnyítéséhez. Az amerikai importörök szövetsége tiltakozott a washingtoni kormánnyal az ilyen túlzások ellen.

New York, december 5. Washingtonban parlamenti bizottság ült össze, amelynek az a feladata, hogy adókat állapítson meg a külföldi importált szesz italokra. Az Egyesült Államok kincstári hivatala nagy bevételeket vár az alkoholos italok importvámjából és illetékeiből. Szakértők évi 700 millió dollárra becsülik a várható bevételt.

Mit látott Palesztinában Arciszewszki gróf, bukaresti lengyel követ

„Palesztinában ismeretlen a munkanélküliség, a gazdasági élet egészségesen lüktet”

Bucaresti Bukarest, december 5. (Az Új Kelet tud.) Miroslav Arciszewszki Lengyelország bukaresti követe röviddel az előtt tért vissza hosszabb palesztinai tanulmányútról. A kiváló diplomata tegnap délelőtt a Regina Maria színház nagytermében nagy és előkelő közönség előtt tartott lebilincselően érdekes előadást arról, amit Erec Jiszráélben látott és tapasztalt.

— Kétségtelen — mondotta előadásának bevezetésében a követ —, hogy a háború után, különösképpen pedig a Balfour-deklaráció alapján Palesztina kérdése nemzetközi probléma lett. Hosszabb idő óta kísérem figyelemmel a cionista mozgalom belső értelmét és eddigi eredményeit. Ma ugyszólván az egész világon szenvedélyes viták folynak agy körül, vajjon ez a mozgalom opportunus-e vagy sem. Nos, én azt látam Palesztinában, hogy ez az ország rövid időn belül bámulatos átalakuláson ment keresztül. Az elhagyott, kiaszott területek termőföldekké változtak egy napról a másikra. Egy azon gondolat ritmusában folyik az építő munka. Ez a nagy erkölcsi erő, amely a zsidóságot palesztinai politikájában irányítja.

Palesztina ma a szolidaritás és a társadalmi harmonia országa. Több mint egy millió lélek lakja, ebből a zsidók szá-

ma jóval meghaladja a kétszázszázat. Gazdaságilag minden egészségesen lüktet. Palesztina a válság által érintett többi országokkal szemben valóságos oázist alkot, ahol a katasztrofális gazdasági krízis visszahatásai ismeretlenek. A gazdasági élet minden terén eleven élet észlelhető. A magántőke állandóan ömlik az országba, az investált tőkék összege egyre nagyobb lesz. A munkanélküliség ismeretlen. A gazdasági élet alapja a mezőgazdaság, amely a lakosság több mint feleének ad megélhetési lehetőséget. A narancstermelés 15 ezer hektáron folyik. A narancs kivitel szempontjából Palesztina az Egyesült Államok és Spanyolország után a harmadik helyet foglalja el. Ezen két közel három és fél millió fontot investálnak építkezésekbe, különösen Tel-Avivban, Jeruzsálemben és Haifában. Hihetetlen gyorsasággal történik minden. Tel-Aviv valóságos eseményszámba megy, impozáns középületek adnak nyugati jellegűt ennek a városnak. Az iparvállalatokat mindenütt teljes aktivitásban találtam.

Arciszewszki gróf azzal a kijelentéssel fejezte be előadását, hogy a lengyel nemzet nagy szimpátiával kíséri a cionista mozgalom és a zsidó nép aspirációit. A jelenlévők az előadás végeztével meleg ünnepségben részesítették a követet.

4 alkatrész, amely a

Jockey Club
KÖLNIVIZ

hírnevét megalapozta:

- 1 válogatott parfüm-esszenciák
- 2 csodálatos keverék
- 3 tiszta és koncentrált alkohol
- 4 megfelelő érettség

van védve a lepecsételt üvegcsé és a jótállási etikett révén.

Ez a kölni-viz valamint a két másik LADY készítmény — CHAT NOIR és PERLE DE PARIS — csak eredeti lepecsételt üvegcsékben kapható.

Nehéz, de nem reménytelen a Chautemps-kormány helyzete

Paris, december 5. A Chautemps kormány helyzetét nehéznek, de nem reménytelennek ítélik. Hódít az a fel-fogás, hogy a most tárgyalás alatt lévő pénzügyi szanálási javaslatok haladást jelentenek az előző kormányokhoz képest s inkább elfogadhatók a törvényhozás számára.

A szociáldemokraták változatlanul ellene vannak mindennemű köztisztviselői fizetéscsökkentésnek, a neozociálisták pedig a nagy jövedelemnek fokozott megadóztatását s az adóbehajtás szigorú ellenőrzését követelik.

— **Bombák robbantak Havannában.** Newyork jelentik: Havanna öt különböző pontján bombarobbanások voltak. Sebesülést az explóziók nem okoztak.

— **Mennyi Németország betétállománya.** Berlinből jelentik: Németország takarékbetétállománya 10 ezer 561 millió márka. Ez az összeg 21 millió betétesé.

— **Robbanás egy Ploesti melletti petróleum telepen.** Bukarestből jelentik: Ploesti közelében Aricesti petróleum telepen tegnap robbanás történt a Steaua Romana egyik szondájánál a kiömlő gáz hirtelen kigyulladására következtében. Ion Vasile 24 éves és Ion Tudor 28 éves munkások súlyos sérüléseket szenvedtek, úgyhogy kórházba kellett szállítani. Több munkás könnyebb sérüléseket szenvedett.

degre

ban 15 fokot.

környéke f...
A Fe...
A Da...
A Ce...
egy Mellan ha...
károkat szenved

vihar pusztít...
gót sem indita...
ságokhoz egyre...
Számos hajó...
A brailai kikö...
ar letépte hor...
re sodorta. Az...
súlyedte Sulina

A bibliai ós...
rejtélyes és...
mas Mann új...
ában. A ravasz...
ért vásárolja...
t s furfangos...
sát, a tisztelet...
izenkét fiúnak...
adásra tesz...
z égi lajtorja...
ebben a cso...
s Mann azon...
at és életének...
gazdag törté...
n írói erővel...
t varázsolt fel...
és te: könyv...
ben a bizony...
mjenkben —...
s írói nagysá...
sopot mává, a...
letet a mi éle...
remekmű ez a...
ritika élmé...
nyv ára csak...
t könyvosztá...
tségek elzete...
vétel.

avári
raktár

LUJ Kér...
n mintát,
lapot!

SPORT

Az osztrák válogatott 4:2-re kapott ki Londonban

Londonból jelentik: Dacára az erős hidegnek, harmincezer ember előtt játszották le a London-Bécs válogatott mérkőzést. A londoni válogatottat az első osztályú profiligála élesapata, az Arsenal képezte, míg Bécs válogatottja a turázó osztrák válogatott volt. London az első félidőben bámulatos technikával játszott és kétfőlős vezetéshez jutott. A második félidőben az osztrákok is frontba kerültek és játékkal az angol közönség legnagyobb tetszésnyilvánítását nyerték meg. A 16. percben Sindelar lövése az angol háttvéd lábáról a hálóba perdül, utána azonban a harmadik angol gól születik meg. A 30. percben Schall az osztrákok második gólját lövi, míg a 43. percben az angol Coleman négyre szaporítja a gólok számát. Biró az angol Crews volt, kinek bíraskodásával az osztrákok nem voltak melegegdedve.

AIK—BChC (Berlín) jégchokki mérkőzés 2:2.

Az UTE vízipólócsapata a prágai révánsón 9:2-re verte Csehszlovákia válogatott vízipólócsapatát.

Prága. Cseh bajnoki mérkőzések eredményei: Slavia—Bohemians 6:1, Sparta—Cehie Karlin 10:0.

Sporthírek

A Haggibbor siskozsályja ma este fél 8 kor tartja első sítorna gyakorlóját a Haggibbor klubban. A gyakorlatokon a haladóknak kívül kezdők is részt vehetnek. Jelentkezni az Aréna sportútleiben, Piata Unirii 4. lehet.

Róma. Torinóba december 16-ra összehívta az atlétikai Európa bizottságot. A bizottság ülésén fog eldőlni, hogy a rendező olasz szövetség által felajánlott száz ingyen részvételi és ellátási helyből az egyes országokat hány illesse meg.

Uszógép Japánban. Tokióból jelentik: Japánban új készüléket találtak fel, melynek segítségével a gyorsuszás tempóját a legpontosabban és leggyorsabban meg lehet tanulni. A találmány lényegében az övre erősített két uszonyból áll, mely úgy van megszerkesztve, hogy az uszó csak meghatározott helyen és időben merítheti karját a vízbe meghatározott vonalon húzhat és testét is csak meghatározott mértékben forgathatja. A találmánytól a japán uszósport még hatalmasabb fellendülést várják.

Bajnoki sakkverseny Kolozsvárt. A kolozsvári sakkosok között nagy örömet kelt a hír, hogy a közeli napokban sakkverseny kezdődik Kolozsvár város bajnokságáért. A versenyt, amelynek célja Erdély fővárosának sakkosait ismét tömöríteni és az itteni sakkéletet újból felélni, az Újságíróklubban rendezik, amely kézzel ajánlotta fel terveit a sakkosok részére. A versenyrendezéséért számít a legjobb kolozsvári sakkosok részvételére, de arra is hogy a fiatal generáció, a diákság is benevezzen a versenyre, amely talán ki fogja termelni a jövő nagy sakkbajnokait. A hétfőn, december 11-én kezdődő versenyre benevezni a Radomnál (Str. Bratianu 28.) lehet délután 2—5-ig, nevezési határidő december 10 délután 3 óra. A verseny részleteiről ugyanott nyerhető tájékoztatás.

A Haggibbor városi bizottsága f. hó 10-án, vasárnap rendezi meg legközelebbi szokásos teadélutánját. Helyiség: Palace, Salgó jazz.

A KKASE sportegyesület átszervezi a torna, box és ping-pong, turista, si. kerék.

Kellemes lesz lakása, ha

Buforszövetet
Linoleumot
Mátrac-huzatot
Ablakrollettát
Karnis-rudakat

stílusosan összeállítva vásárol

BOSKOVICS TESTVÉREK
szaküzletben Cluj, Str. Reg. Maria 15

pár és szenior szakosztályait. Felhívja az érdeklődők figyelmét, hogy tornaterme rendelkezésére áll nemcsak a versenyeken részt venni óhajtó sportolóknak, hanem mindenkinek, korra való tekintet nélkül, aki testének fiatalágát, rugalmasságát meg akarja őrizni. Havi husz lejért hetenként kétszer szentelhet két órát

egészségének jól felszerelt tornatermünkben, ha a tagok sorába lép. Az egyesület még azt a kedvezményt is megadja, ha 1934 febr. 1-ig titkárunknál az unitárius kollégium tornatermében naponta fél 8—fél 10 óra között este, vagy a Rózsa drogériában, Platsintár cégnél, Geréb Károly fűszerüzletében a nap bármely szakában beiratkozik, hogy a 30 lej beiratkozási díj fizetését elengedj.

Tizezer frank a Cochet—Ramillon meccs győztesének. Párizsból jelentik: Egy indiai fejedelem 10.000 frankot tűzött ki jutalmul a Cochet—Ramillon teniszmérkőzés győztesének. A meccsen Ramillon mint kihívó szerepel. Cochet kijelentette ugyan, hogy boxsport szokásait nem tartja kívánatosnak a teniszsportba átültetni, de azért a kihívást elfogadta.

KÖZGAZDASÁG

Olaszországban és Görögországban rekord-buzatermés volt

Mind a két államban rendkívüli intézkedéseket kellett tenni, hogy a gabona ára ne essen

Budapest, december 5. Az osztrák kormány megbízottjaival tárgyalások folynak az áruszállítások terjedelmének korrekciójáról, a hátralekos buza-kontingens leszállításának feltételeiről és a jövő évre kötetendő új osztrák-magyar kereskedelmi szerződés körve-

nalainak leszögezéséről.

Róma, december 5. Az olasz kormány intézkedéseket fog foganatosítani a buza árának feljavitása érdekében. Erre azért van szükség, mert Olaszországnak 81 millió mázsás rekord-termése volt.

Tárgyalások a magyar-csehszlovák fakontingens körül. Budapestről jelentik: Román, csehszlovák és osztrák fatermelők reprezentánsai a hét folyamán a magyar fővárosban fognak egymásnak találkozót adni. A tanácskozások falyomán meg fogják állapítani egymás között a magyar fakontingens elosztását.

Tovább csökken a csehszlovákiai bankok betétállománya. Prágából jelentik: A csehszlovákiai takarékbetétek alakulása továbbra is hanyatló irányzatot mutat. Az év eleje óta több mint 1900 millió cseh koronával csökkent a betétállomány, csaknem annyival, mint amennyi a munkakölcésön kibocsátásához szükséges volt.

Hogyan mentik a dollárt az amerikai exportőrök. Newyorkból jelentik: A lapok közlése szerint az utóbbi időkben egyre sürűbben állapítható meg, hogy amerikai exportőrök az exportáruk ellenértékét külföldön hagyják. Sok exportőr elraktározásra is szállított ki, hogy ezáltal külföldi követelésre tegyen szert.

9 millió üveg francia pezsgőt exportálnak Amerikába. Párizsból jelentik: Mint ismeretes, a szesztilalom Amerikában december 5-ikén megszünt. Az amerikai exportra a francia pezsgőgyárak erősen felkészültek. 9 millió üveg francia pezsgő várja, hogy az exporttevékenység meginduljon.

Az 1934. évi szatmári országos vásárok sorrendje: Jan 16 — és 17-ikén, március 20 — és 21-ikén, május 22 — és 23-ikén, július 24 — és 25-ikén, szeptember 4 — és 5-ikén, november 20 — és 21-ikén. A két napos vásár első napja állat, második napja kirakó vásár.

Melyik lesz a világ legelső nagyhatalma? Miért esik vissza Anglia? Kinek jut Kína gazdasági kizsákmányolása? Mitől függ Szovjetország fejlődése? Mindezekre érdekesen és realisan felel Horrakin: Mire tanít a gazdasági földrajz? című most megjelent könyv. Ára 40 lej. kapható az Új Kelet könyvosztályán

Csak az szavazhat, aki kiváltja választási igazolványát!

Váltsa ki tehát minden zsidó választási igazolványát!

és szavazzon)—(jelre!

EGYESÜLETI ÉLET

Chalucbucsu Halmiban

A halmi Brith hanoár Hámizrachi igen impozáns és nivós bucsuestélyt rendezett a közeli napokban Erecbe távozó Káhan Vera és Braun József chalucok tiszteletére. A bucsuzaton képviselve volt a szatmári Ceirot és Ceire Hamizrachi is, mely csoportok vezetői Friedmann Szaszi és Rjederman Miksa bucsuztatták a távozó chalucokat.

A Merkaz képviseletében megjelent Izrael Albert bucsuzató beszédében ismertette a Thóra V'Avoda ideológiát, kérve a távozó chalucokat, hogy az ígéret földjén tekintsek azt legszentebb feladatuknak, hogy erejükhez mérten járuljanak hozzá Erec-Jiszrael thóránk szellemében való felépítéshez. További bucsuszavakat intéztek Drattler Rózi a halmi Ceirott nevében, Berger Abraham a Ceire nevében, míg Wald József szatmári főkántor, Braun Henrich és Mór a távozó chaluc fivérei, héber és zsidó népdalokkal szórakoztatták a nagy számban megjelent közönséget. A hajnali órákba nyúló és emelkedett szellemű bucsuzató, a Hatikva eléneklésével nyert befejezést.

A gyermek sorsa a Harmadik Birodalomban

Berlín, december 5. A berlini Neue Vorwärts a következő epizódokat közli: Egy berlini házaspárnak, amely még nem gleichschaltolt, hanem hű maradt a Stahl helm irányhoz, van egy nyolcéves kislfia, aki szülei álláspontjával ellentétben a Hitler ifjakhoz tartozik. Egy alkalommal a gyermek anyja fültanuja volt, amint a kislfiu egy zsidó játszótársát csuf módon becsmérelt és kijelentette a gyermeknek, hogy nem játszik többé vele, mert ő egy dísznő zsidó. A fiu anyja felháborodott: kislfia kijelentésén és szemrehányásokat tett a gyermeknek mire az új német szelleműl áthatott nyolcéves fiu a következőképpen válaszolt a zsidósrá: Anyám, ha még egyszer ezt fogod mondani, akkor feljelentelek.

A Prager Presse hogy vázolja azt a bánásmódot, amit a zsidó gyermekek ma Németországban elviselnek, az alábbi epizódot jegyzi fel: Ime egy jelenet, amely az egyik berlini leányiskolában játszódott le. A tanárnő be akarja mutatni a zsidó faj jellemző ismertető jeleit. Ehhez kihívja a padból az egyik zsidó kisleányt és felszólítja a gyermekeket, hogy az ismertető jeleket maguk nevezzék meg. A kisleányok egymásután megnevezik: horgas orr, göndör fekete haj, telt ajak. Egyéb nem tűnik fel nektek? — mondja a tanárnő — és tekintetét végighordozza a tanteremben. Nem látjátok? — kérdezi. Hallgatók, tehát nem látjátok Nos — mondta a tanárnő emelt hangon — az alattomos tekintet. A kisl zsidó leány mélyen elpirult és ezután ismét a helyére küldték.

André Maurois: VII. Edward és kora. A ragyogó békeéveknek és a háború előtti kor nagy angol uralkodójának régényes története. A 144 lejes sorozatban. Kapható az Új Kelet könyvosztályában. Az összeg és portóköltség beküldése mellett vagy utánvétellel.

Kultürember könyvtárából nem hiányozhat

Horrabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya, mely a napokban hagyta el a sajtót.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Új Kelet könyvosztályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes beküldése mellett.

Az

Cluj-K... nappal... külsősége... jesszód... hajfai m... kötvé az... lépülés a... ren Hajes... dezett újs... vevőjének... Leib Ja... elnöke... tét rámut... gyunk a z... azokban a... bizonyos s... pozottságra... A szónok... ság szellen... reneszánsz... pai zsidósá... morára, az... gi katasztr... re, amelyve... világ zsidó... mi és gazd... biztosítéka... lik.

Leib Jaffe... a nehé... ren Hajes... vetkezébe... ves az a hit... már figyele... tevékenysége... ben 40 ezer... évben a Ker... nagy összege... építkezésekre... konszolidálás... dasági célokra... mult évben a... A közeli hó... szód bevétel... várható, ami... nyitni a pales... Az Angliában... sere beindított... vételéből 115... célokra fordít... országban és... gyült a német... telepítésére eg...

Ezután beie... már a legköze... az első 25 ház... lonban (a Haif... országai zsidó m... közelebbi idők... pitve ezen a v... által erre a cél... 1700 dunamnyi... Ja egy nagy zs... vidéken.

Jeruzsálem, d... fése szerint a... Wadi Chawarith... bocsát német m... Itten 100 zsidó... akiknek fele ma... beültetni a f... munkáskooperati... ket a munkálato...

Jeruzsálem, de... szenzáció erejéve... ki, hogy Ragheb... zsálem arab polg... nappal ez előtt e... egy küldöttségét... hoz, kérve a zsidó... és a zsidó földv... sát, rövid idővel...

OLLA

HOLNAP Romániában egy milliommossal több lesz!

Mi oka van Önnek arra, hogy ne saját magára gondoljon, mikor a milliós nyereményről van szó?...

Kísérje figyelemmel a II. osztály december 7. és 8-1 huzásait, mert mindenkinek a zsebében van a sorsjegy, amely a gondviseles eszköze lehet

Erdély és Bánát hivatalos főelárusítója:

BANCA ILIESCU
s. a. CLUJ

Erdélyrészi
főelárusító

Révész Ernő

Tárgu-Mures
Telefon 126.

Minden városban képviselő, Leggyorsabb postai szétküldés. Legmesszebbmenő diszkréció.
Eddig kifizetett nyeremények összege 12,000,000.— lej.

LIGETI SÁNDOR:

A BÜVÖS ERSZÉNY

REGÉNY

49-ik közlemény

Minden szakszervezet sárga igazoló könyvecskét ad tagjainak, olyant, mint az én kis kék könyvem (idegenek részére), melyet partra szállásomkor kaptam Marseilleben. A leghasznosabb könyv, melyet valaha is kézbe vettem. Mert ezzel a kis könyvvel él az európai. Ez ad jogot, hogy élelniszert kapjon, hogy ruházkodjék, hogy lakásra tegyen szert, hogy utazzék, hogy színházba menjen, hogy könyvekhez, újsághoz jusson, ez a könyv az, mely itt a pénzt helyettesíti.

Az átlagos, kötelező napi munkaidő ezidőszakra négy óra. Valamikor több volt, s remélhető, hogy az évek folyamán, a technika tökéletesedésével és bizonyos munkaprogramok végrehajtása után még le is szállítják. Azért átlagos, mert vannak olyan foglalkozások, melyek esetleges naponta több időt vesznek igénybe. Egy pilóta például nem szállhat le a földre, csak azért, mert négy óraja ül a gépben, ha célját még nem érte el. Vagy az orvos, akinek esetleg hosszabb ideig tart a rendelése, ha sok a beteg, nem küldheti el ezeket, mert lejárt a rendelőideje. Bár európai orvos, ezt ki kell emelni, sokkal inkább az egészség megővésével törődik, az egészséges életviszonyok és életmód előfeltételeinek megteremtésével, míg a betegek gyógyítása csak másodrendű feladata. Ezeket a továbbdolgozó kategóriákat a szervezet úgy kárpótolja, hogy megfelelően hosszabb szabadságot engedélyez részükre. A technikai szükségszerűség és a méltányosság a határozók együttesen e tekintetben. Ugy, hogy bizonyos időszakon belül senki sem dolgozik időben többet, mint más, a köznek. Viszont szabad idejében azt tesz mindenki, amit akar, különösen abban az évi átlagos négy hét szabadságidőben, mely mindenkinek legfőbb öröme okoz ebben a világban, ahol úgy tudják élvezni az életet.

A napi munkaidő is oly kevés a mienkhez viszonyítva, hogy az élvezeteknek bőven jut a hétköznapiakra is. A vasárnap, akárcsak nálunk, itt is általános munkaszünet. Azok a foglalkozási csoportok, melyek azonban éppen azért kénytelenek vasárnap is dolgozni, hogy a többiek élete annál kellemesebb legyen, a hét közben kapnak szabadságot, s mert minden kategóriában van bőven dolgozó, a vasárnapokat is válogatva megtartják. Egyes üzemekben, megint csak a technikai szükségszerűség szerint, ahol a négy órai munkaidő kevés, a dolgozók csoportonként váltják egymást minden négy órában.

Mint hogy a foglalkozási ágakban való elhelyezkedés szabad, erre nézve csak a nevelés és a hajlam szolgálnak

irányítással, megtörténhet, hogy bizonyos szervezetek aránylag túlszúfoltak, mások néptelenek. Ezért statisztikai kimutatásokat készítenek, mikor egy-egy évjárat elhelyezkedik a szervezetekben s ha azt látják, hogy a megosztás egészségtelen, utasítják meg a megfelelő iskolákhoz, hogy az ifjúságot kellő nevelési eszközökkel a munkáshiányt szenvedő foglalkozási ág felé irányítsák. Ilyenkor egész propagandahadjárat folyik, felsorolják azokat az előnyöket, melyeket az illető pályára nyújt, a foglalkozási ág különös fontosságát hangsúlyozzák, szóval igyekeznek minden módon, hogy a megfelelő utánpótlást biztosítsák. Ugyanezen célból bizonyos, különösen nehéz munkát igénylő foglalkozások munkaidejét kedvezményképpen az átlagosnál alacsonyabban állapítják meg. A tapasztalat évek sora alatt azt mutatja, hogy a hajlamok s a szellemi képességek sokfélesége és a nevelés kellő befolyása révén eddig sikerült, hogy az ifjúságot a foglalkozási ágak szerint kellő arányban osszák szét.

Mégis, az Államszövetség arra is ta

lált megoldást, hogyan segítsen, ha mindezek a módszerek nem mutatnának fel kellő eredményt. Megszervezte a régi korok általános védőkötelezettsége mintájára az általános munka kötelezettség alapján álló munkahadserget. Minden férfi és nő köteles, hogy 24 éves kora előtt hat havonta külön szolgálatra vonuljon be, s ilyenkor a köz érdekében bármiféle munka elvégzésére rendelhetik ki. Ott használják fel, ahol éppen szükség van rá, s ahol pillanatnyilag nem áll a hatóságnak módjában kellő számú munkásra szert tennie.

A társadalom összmunkáját előre meghatározott terv irányítja, úgy, hogy a statisztikailag megállapított szükségletekről bőséges gondoskodás történik, kellő tartalékolásokkal. Így azután egészen természetes, hogy a bőséges termelés, melynél minden embert, mint fogyasztót, számba vesznek, az akadálytalan fogyasztást is lehetővé teszi. Az is érthető hogy ezzel a rendszerrel fölőlegessé válik a termelt javak minden számszerű értékelése, melyet azelőtt a cseréáru-gazdálkodás tett szükségessé, az érték mérése értelmetlen már, egyedül a mennyiség, a minőség, a használhatóság az, amit a termelésnél figyelembe vesznek.

A munkaszervezetek nem csak a munkák technikai elvégzéséről gondoskodnak. Övék a felügyelet a munka hely és eszközök felett, melyek a köz tulajdonai, ők irányítják a szakoktatást, a szaksajtót, s igen fontos szerepük van a politikai közvélemény előkészítésében, s a politikai mechanizmus működésében.

(Folytatjuk)

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda: Szóltetés a Szerályból.
Péntek: Szép Heléna. (Premier.)

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor:
Az utolsó éjszaka. Joan Crawford és Gary Cooper megrendítő filmje.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor:
Manci és a babája. Elsőrangú operett, főszerepekben: Bársony Rózi és Georg Alexander.
Jön: Gál Franciska legújabb filmje: Párdon, tévedtem. (Skandal in Budapest.)

Serviciul Maritim Român

Generalvertretung für Siebenbürgen sucht rührigen Vertreter

mit eigenem repräs. Strassenlokal für Cluj und Maramarossziget. O'feren: Timisoara. Strada Mercu 2.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, december 6.

Bukarest, 20.45: Dalest, 21.15: Hegedű. 22: Zenekari hangv.
Budapest, 6.45: Torna. 12.05: Kvartett. 4: Szalonzenekar. 6.10: Hegedű. 6.50: Költemények. 7.30: Ünnepi hangv.
Bécs, 19: Rádiózenekar.
Breslau, 21.30: Szoprán, alt, tenor és zenekari hangv.
Stuttgart, 22.45: Grammfón.
Varsó, 20: Hangv. — 21.15: Zongorahangv.
Milánó 10.20: Grammfón.
Róma, 20.45: Opera.
Prága, 20.05: Fülharmonikus hangv.
Pozsony, 17.20: Grammfón.
Kassa, 21: Zongorahangv.
Brno, 20: Fuvószenekar.
Svájci Romand Adó, 20.35: Hangv.
Svájci Aleman Adó, 19.50: Bojtor: O'hej! c. operája.
Belgrád, 16.30: Grammfón.

Csütörtök, december 7.

Bukarest, 19.40: Opera.
Budapest, 12.05: Szimf. hangv. 1.30: Zongorahangv. 4: Cigányzene. 5.30: Az Operabár tagjaiból alakult zenekar hgv. 6.30: Angol nyelvoktatás. 8: Dani bá'. — 9.45: Moesányi és Lakos hangv. 10.20: Katonazene.

Bécs, 19: Szimf. hangv. 20.45: Szórá-koztató zene. 22.40: Táncelemek.
Langenberg, 20.10: Handel: Csemballó és térdhegedűszonáta.
Varsó, 20: Szimf. hangv. —
Milánó, 19.20: Grammfón. 21: Opera.
Róma, 20.45: Operarészl.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírt keresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Csillárt és modern esőbutort készít Grünwald Jacob fémpari üzeme. Cluj C. Decemal 23. (v. Rudolf u.)

Egyetemi hallgató, lakást teljes ellátással keres. Ajánlatokat a kiadóba.

Üzletátadás. Déva forgalmas központi helyén régi jól bevezetett fűszer, vas és festékárúüzlet átadó. Átvételhez egyszáz-ezer lej szükséges, átadó külön egyszáz-ezer lej értékű árut bizományba is adna. „Déva” jellegével ellátott leveleket a kiadóba továbbít.

Fogorvos vagy aut. dentist kerestetik azonnal fixre Hirsch Brasov, Kapu u. 42.

Két szép szoba, fürdőszobahasználattal belvárosban olcsón kiadó. Rosenberg. Unió u. 10, hátul az udvarban.

Reggel és este helyben frissen fejt tehén és bivalytej csecsemőknek és betegeknek állandóan egy tehéntől fejve házhoz szállítva is kapható. Schwart Ignác-né Unió u. 10, hátul az udvarban vagy Str. Filipescu (Szentlélek u.) 7.

Egy bjedermayer kommod és vitrin megvételre kerestetik. Str. Memorandului 18.

Havi 20.000 lej lakásán napi 2 órai munkával könnyen megkereshet konkurrencia nélküli szükségletű cikk vezérképviselővel. Szaktudás nem szükséges. Utazni nem kell, Amerikai szisztém. Cím: „100.000 lej készpénzgarancia” jellege alatt a kiadóban. Személyesen ajánlkozók előnyben.

Minden versenyn fejlőlő valódi homespun uri és női divatszöveteket készít és olcsó áron elad a

DOMBRIA

háztisztevést! Egyedüli elárusítóhely: CLUJ-Kolozsvár, Str. Brătianu (volt Király u.) No. 51.

— A 1. gyóbb tá Varsóból érkezett zowjeszcs plóziók kó jet legna szerraktár res körze kórnyező zatók szá ról meg merénylet

— A tő egységsvő karából j hogy a tő ipar fejles delnj a v számára b zó vásárlás — Miklas hallgatáson reszus egy tik: Miklas hallgatáson sági értekez get, akiket paneurópai szövetségi el

1 m. zephir 1 m. flanel

Cluj, R

— Tovább Londonból je zalco-vulkán t folyam egyelő területet. A tüz méteres körz a lerakódott v — Leszerelín zenekarmillió sv svájci katonai s jövő év végén Svájenak.

— Január 6. olvasására megd fiatalság szive zsidókörházi bálj zetésben tartja. patinás múltja hogy Erdély előt találkoztó egymá iparkamara uj he den erdélyi város tudja majd bef mely éjjel napp rendben menjen. is kedves meglepe lentkezők megfele A zsidókörházi bá számu jeentkezése meg fogja honj kért és a jelenlev telejthetetlen este számára nagy erk fog jelenteni.

Könyv sz

Kosztolányi Dezső koporsóig fve Kosztolányi Dezső koporsóig kve Viki Baum: Tiszti vászonkötés Simándy Pál: Az hegybeszéd fve Karinthy Frigyes: M irtok ti fve Karinthy Frigyes: M irtok ti kve Zilahy Lajos: Valar vászonkötés Lion Feuchtwanger: boru I—II, 543 old. Lion Feuchtwanger: boru egybekötve kv Franz Werfel: É. hett nélkül? fve Ladach Imre: Az em ja vászonkötés ja Ehrenburg: Las wantz 340 old. vász

EPA

ostán utánvétellel. Kérj nagy jegy

HIREK

A levegőbe repült a szovjet legnagyobb távolkeleti tűzvédelmi létesítménye. Varsóból jelentik: A lengyel lapokhoz érkezett hírek szerint a távolkeleti Blagowjeszcenszk közelében sorozatos explóziók közben a levegőbe repült a szovjet legnagyobb távolkeleti tűzvédelmi létesítménye. A robbanások száz kilométeres körzetben voltak hallhatóak. Számos környező ház rombadélt. A halálos áldozatok számáról nincs jelentés. Orosz részről meg vannak győződve afelől, hogy merénylet történt.

A török mezőgazdasági lakosságot egységszövetek viselésére kötelezik. Ankarából jelentik: Valószínűnek tartják, hogy a török kormány a belföldi textilipar fejlesztése érdekében el fogja rendelni a vidéki mezőgazdasági lakosság számára bizonyos egységszövetek kötelező vásárlását és viselését.

Miklós osztrák szövetségi elnök kihallgatáson fogadta a páneurópai kongresszus egy küldöttségét. Bécsből jelentik: Miklós osztrák szövetségi elnök kihallgatáson fogadta a páneurópai gazdasági értekezlet résztvevőinek küldöttségét, akiket Coudenhove-Kalergi gróf, a páneurópai szervezet elnöke vezetett a szövetségi elnök elé.

1 m. zephir Lei 13
1 m. flanel Lei 12

STEA-nál
Cluj, Regele Ferdinand 9.

Tovább működik az Itzalco-vulkán. Londonból jelentik: A sansalvadori Itzalco-vulkán tovább működik. A láva-folyam egyelőre nem veszélyeztet lakott területet. A tűzhányó körül harminc kilométeres körzetben helyenként felmért a lerakódott vulkáni hamuréteg.

Leszerelünk! Bernből jelentik: Tizenkétmillió svájci frankot szánnak új svájci katonai repülőgépek építésére. A jövő év végén 140 hadirepülőgépe lesz Svájecnek.

Január 6. zsidókörházi bál. A cím olvasására megdobban a mulatni szerető fiatalság szíve, mely az elmúlt évek zsidókörházi báljait még legjobb emlékezetében tartja. Ennek a bálnak immár patinás múltja van és az a renoméja, hogy Erdély előkelő családjai itt adnak találkozót egymásnak a kereskedelmi és iparkamara új helyiségében, mely a minden erdélyi városból jelentkezőket is alig tudja majd befogadni. A rendezőség, mely éjjel nappalá tesz, hogy minden rendben menjen, gondoskodni fog ezuttal is kedves meglepetésekről és a vidéki jelentkezők megfelelő elszállásolásáról is. A zsidókörházi bál az előjelek és a nagyszámú jelentkezők után itélve ezuttal is meg fogja hozni jutalmát a fáradozásért és a jelenlévők számára újból egy felejthetetlen estét, de a nemes intézmény számára nagy erkölcsi és anyagi sikert fog jelenteni.

Könyv szenzációk

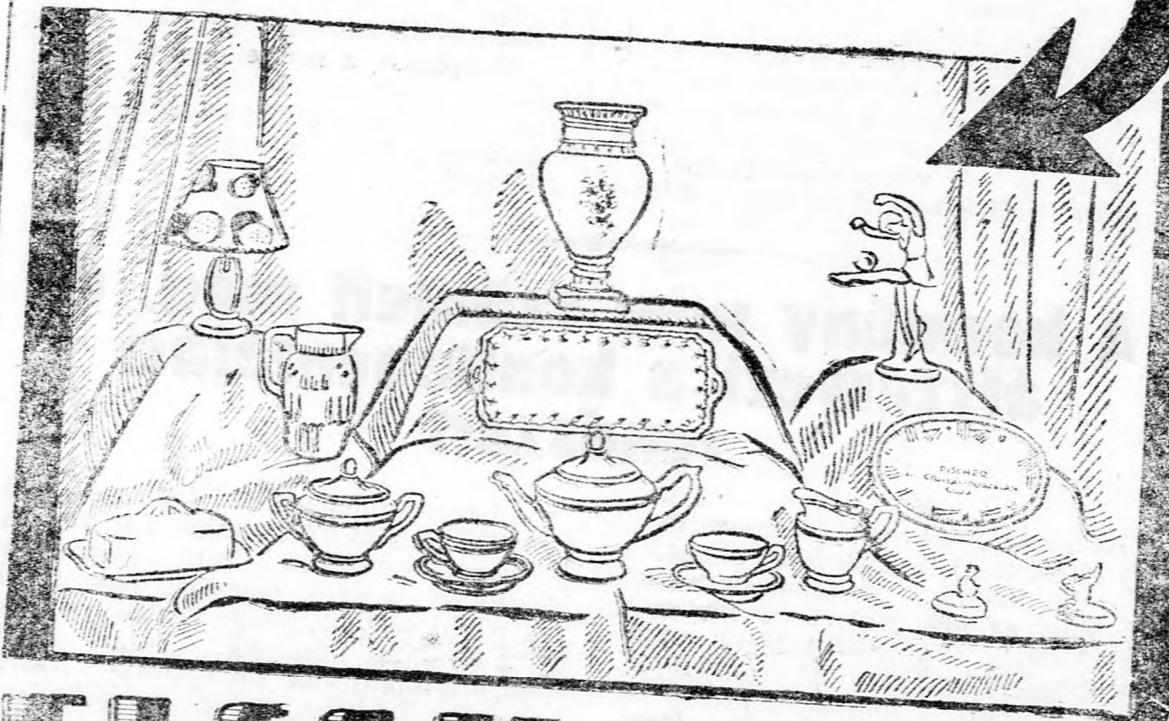
Kosztolányi Dezső: Bölcsőtől a koporsóig fve	Lei 60
Kosztolányi Dezső: Bölcsőtől a koporsóig kve	Lei 90
Uekli Baum: Tisztítóház 320 old. vázsonkötés	Lei 60
Simándy Pál: Az elszikkasztott hegybeszéd fve	Lei 90
Karinthy Frigyes: Még mindig így írtok ti fve	Lei 60
Karinthy Frigyes: Még mindig így írtok ti kve	Lei 90
Zilahy Lajos: Valamit visz a víz vázsonkötés	Lei 57
Simon Feuchtwanger: A zsidó háború I-II, 543 old. fve	Lei 54
Simon Feuchtwanger: A zsidó háború egybekötve kv	Lei 114
Fanz Werfel: Éhetünk-e Istenhit nélkül? fve	Lei 30
Madách Imre: Az ember tragédiája vázsonkötés	Lei 90
Ilja Ehrenburg: Lasik Roitschwantz 340 old. vázsonkötés	Lei 99

EPAGE-nál
Kvár
ostán utánvétellel. Kérje az olcsó könyvek nagy jegyzékét.

MINDEN VEVŐ KAP 50.000 MINDEN VEVŐ KAP

KARÁCSONYI AJÁNDÉK SZÉTOZTÁSA MEGKEZDÖDÖTT

EZEK AZ AJÁNDÉKOK

FISCHER PORCELÁN
CLUJ-CALEA REG. FERDINAND 6

Egy „csodarabbi” temetése Bécsben. Bécsből jelentik: Óriási tömegek részvételével és nagy gyászompával temették el vasárnap a bécsi központi temetőben Friedmann Izraelt, a néhány nappal ezelőtt elhunyt cortkovi csodarabbit. A csodarabbi, mint ismeretes, súlyos rákbaja gyógyíttatása jött Bécsbe, az orvosi tudomány azonban már nem tudott segíteni rajta. A zsidó hívők tízezerrel vettek részt temetésén s a tolongás oly nagy volt, hogy a rendőrségnek több riadóautót kellett kiküldenie a rend fenntartására. Valamennyi bécsi hitközség népes küldöttséggel képviseltette magát s az ország minden részéből eljöttek a rabbi, hogy megadják az elhunytnak a végülis tiszteletet. Igen sok rabbi érkezett Magyarországból, Csehszlovákiából, Lengyelországból és más államokból is. A halottas háztól a központi temetőig közel négy óra hosszát tartott a gyászoló közönség felvonulása. A koporsóval együtt ezer és ezer papírlapot temettek a sírba. A papírlapokra a gyászolók írták fel nevüket.

1 m. Ia cerna barehet Lei 29
1 m. rózsás és mintás flanel Lei 32

STEA-nál
Cluj, Regele Ferdinand 9.

Összeütközött két angol repülőgép. Londonból jelentik: Két katonai repülőgép a levegőben összeütközött s égve lezuhant. A gépek két pilótája életét veszítette.

A clujai munkanélküli magánalkalmazottak és tisztviselők folyó hó 6-án, szerda este fél 6 órakor a Szakszervezet Főter 19. szám alatti helységében értekezletet tartanak. Az értekezlet napirendjén a munkanélkülieknek a 8 órai munkadőért folvó harenban való részvételének és a városi munkanélküli segélyezésnek tárgyai szerepelnek.

RAPRÓL NAPRA

Hollywoodban a Columbia filmársaság rendezőnek szerződtette Joe Mayt. A világhírű rendező úban van Amerika felé.

A Lindbergh-házaspár még mindig a gambiai Bathurstben tartózkodik. Két ízben kísérelték meg a startot, de nem sikerült elindulniok. Valószínű, hogy Lindberghék mégis az óceán déli részének átrepülésére készülnek, mert a braziliai kormánytól braziliai terület feletti átrepülési engedélyt kértek. Ezek szerint utjuk legközelebbi célja a braziliai Natal lesz.

Charlotte Susa német származású mozi-színésznő Hollywoodból visszaérkezett Németországba látogatónak. A színésznő januárban már újra filmezni fog Amerikában s ezért németországi tartózkodása meglehetősen rövid tartamu lesz.

Hollywoodban közelebről három Kipling regény fog filmre kerülni. Most folynak a tárgyalások az íróval, mert a kiválasztott regények közül kettőt Kipling nem talált filmzésre alkalmasnak s ezt az álláspontját közölte a filmgyárral.

A Daily Express közlése szerint a Metro Goldwyn filmgyár a napokban 75 ezer dollárt fizetett Eugen O'Neill írónak „Oh vadság” c. regénye filmszcenáriumaért.

A Variété közlése szerint Hollywoodban most hat új képmű készült.

A Chicago Tribune európai kiadásának amerikai értesülése szerint Greta Garbo közelebről Somerset Maugham darabban fog játszani. A film címe „A festett fátyol”.

Newyorki jelentés szerint a Paramounttól megvált Harold Lloyd több más hollywoodi filmgyárral folytat tárgyalásokat, de még nem szerződött egyik vállalathoz sem.

A színházát visszaalakított párizsi Moulin Rouge december 16-án fogja bemutatni a Victoria operettet.

Ne politizáljanak a lelkészek. Bukarestből jelentik: Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben több alkalommal a lelkészek is belevetköztek a politikába, Pimen moldovai metropolita körlevelet intézett lelkészeihez, kérve őket, hogy ne vegyenek részt a politikában s a gyűlölet, ellenségeskedés helyett a béke és szeretet politikáját folytassák hiveik közötti.

Most rendeljen könyvet karácsonyra Lepagenál Kvár. Most válogathat, eszeríhet, visszaküldhet. — Kérjen ingyen jegyzéket.

Botanikus kertnek újból szenzációja van: ez évben utóljára virít az akvariumban a trópusi Victoria regia, a délamerikai Amazonas fenséges szép vizirózsája. Kedden hóféher, szerdán és csütörtökön rózsaszínű szirmokörteben mutatkozik be a virágkedvelő publikumnak. Az iskolák, mint mindig, díjtalanul látogathatják a virágházakat.

Az ország legnagyobb selyemgyárának lerakata és legolcsóbb árak

STEA-nál
Cluj, Regele Ferdinand 9.

Ilja Ehrenburg: Lasik Roitschwantz Lasik Roitschwantz mozgalmas élete az oroszországi Hamel egyik kis szabóműhelyéből indul ki, végigvonul Európán és Palesztinán, Rachel sirjánál ér véget. E csodálatos kis zsidó története nemcsak regény: hatalmas vádirat az emberi gonoszság és butaság ellen. Ezen néhány száz oldalon megörökítődik az egész mai Európa a világnézetek roppant összevisszasága oly csodálatos művészettel megírva, mely ezt a könyvet kétségkívül kiemeli az ugynevezett „jó könyvek” kateforiájából és a remekművek sorozatába emeli. Lasik Roitschwantz éppen egy halhatatlan alakja lesz a világirodalom regényhőseinek, mint Raszkolnyikov, Don Quijote vagy Svejk. A könyv szép kiállításban, köve kapható az Új Kelet könyvostályában utánvétellel vagy az összeg és portóköltés előzetes beküldése mellett. Ára csak 99 lejt.

UJ KELET Legújabb hírek

Még mindig nem sikerült elsimitani az egyenletlenségeket a nemzeti parasztpártban

Hol lépnek fel a kormány tagjai? Filotti sajtófőnököt meghatalmazott miniszterre nevezték ki. Vlad Aurel nyilatkozik a maniusták és vajdisták közötti ellentétekről

Bucuresti-Bukarest, dec. 5. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt belső helyzete még mindig sok kommentárra ad alkalmat a bukaresti lapokban. A Curentul tudni véli, hogy most már nem a szövetség, hanem maga Maniu az, aki a Vaída frakció ellen kifogásokat emel és nem engedi őket listavezetőknek. A lap szerint Maniu lenne az, aki Szamos megyében Popovici Mihályt tette első helyre Manu lelkész előtt és Popoviciut arra is kötelezte, hogy ha megválasztják, úgy a szamosmegyei mandátumára optáljon és így Manu ne juthasson mandátumhoz.

Ezekben a hírekben sok a túlzás, amly azonban bizonyos, hogy az erdélyiek között a Vaída-frakció háttérbe szorult. A párt ereje mindenesetre szenved ezek miatt, remélik azonban, hogy fokozatosan helyreáll a belső béke.

Vlad Aurel nyilatkozik

Az Adeverul mai száma intervjút közöl Vlad Aurel-től. A szászvárosi nemzeti parasztpárti politikai kifejtő koncepcióját a nemzeti parasztpárt új politikájáról, valamint a Vaída-Maniu fele nézeteltérésről. Ez utóbbról az a véleménye, hogy abban a pillanatban, amikor Vaída belátta, hogy az ő politikája esődöt mondott és lemondott, semmi ok nincs a nézeteltérésre, melyek tehát elismultak.

A nemzeti parasztpárt új programjáról kifejté, hogy kívánatos lenne a közgazdaság decentralizációja, az alkotmány bizonyos részeinek enyhítése. Hozzá teszi még, hogy a mandátumok validálását a semmitörvényűeknek kellene végeznie.

A miniszterek mandátumai

Bucuresti-Bukarest, december 5. A liberális párt központi választási bizottsága, melynek tagjai: Duca, Inculetz, Tatarescu és Franasovici, a tegnap véglegesen összeállította és jóváhagyta a liberális párt összes választási listáit. A kormány tagjai a következő helyeken jelölték magukat:

Duca miniszterelnök: Ilfov.
Angheliescu: Buzau.
Dinu Bratianu: Muscel.
Tatarescu: Gorj.
Inculetz: Lapusna.
Victor Antonescu: Teleorman.

Lakása berendezésének megvételénél legyen ÓVATOS!!

Aldozzon többet, de vegyen jót!

Székely & Réti

BUTORGYÁR Rt.-től Targu-Mures.
Fiókok: BUCURESTI-BRASOV

Franasovici: Mehedinți.
C. Dimitriu: Dambovica.
Lepadatu: Cluj.
Iamandj: Jasi.
Cipaijanu: Turda.
Nistor: Cernauti.
Assan: Tecuci.
Budulescu: Valcea.

A járásbírók meg a kezdik meg a választási cédulák kerületenkénti kiadását. Átvételkor a polgárok kötelesek felmutatni személyazonosság igazolványukat, vagy az előzőti választóigazolványt.

Bucuresti-Bukarest, december 5. Miklós

A kormány nem szünteti meg, de átszervezi a kontingentálási rendszert

Bucuresti-Bukarest, december 5. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul ellentétben a különböző sajtóközleményekkel szemben az áru import kontingentálási illetégek, hivatalos helyről a következőképpen értesül:

Az áruimport kontingentálását a kormány nem akarja megszüntetni, azonban megelégedve azzal, hogyan osztották ki az autorizációs kvótát. A kormány megvizsgálja a lehetőségeket, hogy a kvótáknak az importőrök közötti elosztása helyesbítve legyen, anélkül, hogy a kontingentálás

rendszert feladná. A kontingentálási rendszere nélkülözhetetlen fegyver az export érdekében azon államokkal szemben, melyek ellenünk használnak.

A rövidesen megjelenő szabályrendelet a különböző országok kvótáit fogja megállapítani, az importőrök közötti elosztás kvótáját pedig a különböző professzionista szervek fogják elintézni.

A kormány célja, hogy a javak forgalmát fellendítse, kiküszöbölje a túlprodukción olyan árucikkekben, melyek külföldről hoznak be.

Ujabb tüntetések voltak a budapesti egyetemeken

A bölcészetkaron több zsidó és keresztény diákot inzultáltak a tüntetők. A műegyetemi hallgatók egyheti sztrájkot határoztak el

A bukaresti egyetemen Daicovici professzor szavaira lecsendesedtek a tüntető diákok

Budapest, dec. 5. Tegnap reggel nyolc órakor a Gellért hegyen szokatlan látvány fogadta a járókelőket. A tér Dunapartfelőli oldalán többszáz műegyetemi hallgató gyülekezett. A műegyetemi hallgatók kijelentették, hogy nem vesznek részt az előadásban. Nemsokára egy műegyetemi altiszt közeledett, aki a diákok vezetőjével közölte, hogy Rohringer professzor felszólítja az egyetemi hallgatókat, hogy vonuljanak be az aulába.

A diákok erre menetoszlopba tömörültek és bevonultak az aulába. Ezután a zsidó egyetemi hallgatók is bementek és elkülönülve helyet foglaltak az előcsarnok egyik szögletében. Az aulában Rohringer professzor fogadta a diákokat s arra kérte őket, hogy ne tüntessenek tovább, hanem vegyenek részt az előadásokon.

Erre hangosan tüntetni kezdtek ellene s általános kiabálás keletkezett: — Abzug Rohringer! Le vele!

A professzor a kiáltozásra indulatosan farkon fordult és eltávozott az aulából. A diákok ezután távozásra szólították fel a zsidó egyetemi hallgatókat s elhatározták, hogy tüntetőleg távolmaradnak az egyetemről. A hírek szerint a műegyetemisták egyheti diáksztrájkot határoztak el.

A bölcészetkari fakultás kertjében ezalatt sorra érték egymást az alkalmi diákgyűlések. Ezekben a gyűléseken a diákok szónokai további tüntetésre szólították fel a hallgatókat.

Nyolc órakor robbant ki az élettani intézetben az első botrány. Dr. Aszód előadása előtt a diákok bevonultak a tanterembe, ahol a zsidó egyetemi hallgatók helyet foglaltak.

A tüntetők felszólították a zsidó hallgatókat, hogy üljenek az utolsó padokba. Míután felszólításuknak nem tettek eleget, elkezdtek hangosan kiáltani. A kritikus pillanatban a professzor belépett a terembe s felszólította a zsidó hallgatókat, hogy üljenek az utolsó padba.

Óra végén a tüntetők egy része, akik a teremajtó előtt helyezkedtek el, meg akarták rohanni a zsidó hallgatókat, valamint azokat a keresztény hallgatókat, kik résztvettek az órában, hogy tettesseggel büntessék meg a sztrájktrókat. Altisztek léptek közbe, akik megakadályozták a verekedést.

Utána Farkas professzor tartott előadást. Az órája alatt is a tüntetők megpróbálták zajogni, a professzor erélyes magatartása azonban megakadályozta a tüntetések elfajulását.

Miközben a zsidó egyetemi hallgatók elakartak távozni, többet közülük inzultáltak.

Bucuresti-Bukarest, december 5. Tegnap is, ma is újabb megismétlődtek az incidensek a bukaresti egyetemen. A jogi fakultáson a diákok felszólították zsidó kollégáikat, hogy hagyják el az egyetem épületét. A zsidók vonakodtak teljesíteni a kívánságot, mire a felszólítók verni

kezdték őket. Hasonló incidensek történtek az egyetem gyógyszerészeti fakultásán is. Itt azonban, midőn tetlegességre került volna a sor, a terembe lépett Daicovici professzor és felszólította a diákokat, hogy hagyják abba már a politikát, ne vezessék azt be az egyetem falai közé, a tanulás világába, mert az csak az ókárakra tör. A professzor szavai eredményteljesen jártak, a diákok csakhamar lecsendesedtek.

Tanácskozásra ül össze a fasiszta nagytanács

Róma, december 5. A fasiszta nagytanács ma este tíz órakor összeül, a Palazzo Venezia-ban. Meg fogják vitálni a fasiszta évi jelentést, majd a korporációs törvény ügyében foglalnak állást. Targyalni fogják ezenkívül Olaszországnak a Népszövetséghez való viszonyát és az Amerikának fizetendő hadiadósságok problémáját.

Barcelonában állami ellenőrzés alá helyezték az összes közlekedési vállalatokat

Madrid, december 5. Barcelonában már tizennyolc napja tart a közlekedési vállalatok alkalmazottainak sztrájkja. A fökormányzó most az ostromláptra való hivatkozással állami ellenőrzés alá helyezte az összes közlekedési vállalatokat és felhívta a sztrájkoló munkásokat, hogy huszonnyolc órában belül foglalják el munkahelyeiket, ellenkező esetben elbocsátottnak fogják tekinteni őket és munkahelyeiket esetleg kirendelendő katonai személyek által töltik be.

Henderson csütörtök este fejezi be párizsi tanácskozásait

Párizs, dec. 5. Henderson érkezését várják mára. A leszerelési konferencia előző napot fog a francia fővárosban tölteni s találkozik az idő alatt francia kormányfővel, D'Almeida francia külügyminiszterrel, a szovjet párizsi követével, Politissal, Görögországi párizsi diplomáciai megbízottjával és Madariaga párizsi spanyol követével is.

Henderson csütörtökön este fejezi be párizsi tanácskozásait s akkor Londonba fog utazni.

Az ir kérdéssel foglalkozott az angol minisztertanács

London, december 5. Az angol kormány minisztertanácsot tartott, amelyen az ir kérdéssel foglalkoztak. Jól informált körökben valószínűnek tartják, hogy a kormány közölni fogja Irországgal, hogy teljes függetlenségének proklamálása esetén nem maradhat meg azon előnyök élvezetében, amelyekben most része van. Anglia kereskedelmi szerződés keretében semmi esetre sem fog a jelenlegiekkel egyenlő értékű kedvezményeket biztosítani Irország mezőgazdaságának.

Egyidejű londoni jelentés szerint Ulsterből 61 ir szabadállambeli politikust és agitátort utasítottak ki, akik abban az irányban igyekeztek hangulatot teremteni, hogy Ulster szakadjon el Angliától, hagyjon fel a külön törvényhozással és csatlakozzék az ir sztrájkosokhoz.

Ujdonságok:

valódi arannyal díszített blond és léckeretek! Nagv választék fénykép- és festménykeretekben. Karácsonyi megröndeléseit most adja fel.

Rámagyár, Mintaszalón
v. Bartha Miklós u. 16.

Taxa postala
plátite in num
No. 224.713-92

4a Baron L. Po
Telefon: 9-77.
Havonta 110, r
évre 600, egész
földre: Havont
félre 6, egész
dócsék díjszab
KELET" az a
asidóság egyet
keink utánnyo
rás megjelölésé

L
önk

az Orsz

Napokkal ezel
került az első hi
álló listával meg
be, még sokan
kérdezték:

— Vajjon helye
a kormánypárttal
lehetőségek, passz
Nemesak a mi
menyek között ké
dők, hanem száma
rek lelkében is fe
sonló kérdések.

Igy volt néhány
nines egyetlengy
aki csak fel is vet

Ma már világos
a mai viszonyok k
szonyok között ni
ságnak, mint amit
lasztott: az önálló

A Zsidó Párt ve
is végig viharozt
Nem volt könnyű a

Felfordult, nehé
dósságot a választ
alig tudott tájékoz
böző részeiből olya
mondó összevissza
rek a pártvezetők
hogy azokból igazán
a közhangulatot.

Hozzájárult ehhez
mánpárt hallható
ügynökei — között
váró házi zsidó —
kis imaháza és f
a szomszédok füléb

— Ime az egyetlen
tőri a szélsőségeket
nie minden más szer
szűnnie a Zsidó Pár
csak egy érdeke leh
mányt.

De nemesak érde
szemü emberek is
a kezdetben suttogv
nyitlan is hangoztat
érveket.

Hamarosan tisztán
mánpárttal választ
lehet. — A kormány
szólván egyhangulag
ja, hogy a zsidóság
kattelt ma, amikor a
de még a szélsősége
zéki pártok is zsidó
a kormányt, zsidó j
párti listára való fel
lentene a választási
mondják — hangozt
ből — hogy külföldi
uralomra a liberális
még, ha tényleg el
támogatását? Ez el
mány egészen komol
ugy lehet védekezni,
sem veszünk fel a lib
Nemesak zsidópárti,
tartozó, de a liberális
és a pártban nagy ére
dókat sem. A liberál
listájának zsidómentes
különbön nem bírja f
a többi zsidómentes l

Osodlatos egyetér
a zsidómentesség kére
magyar párt volt az
tikai okokból felvette